

Protokół pobierania próbek dla Biobanku EAZA

UWAGA:

- WSZYSTKIE próbki powinny być pobierane i wysyłane zgodnie z przepisami krajowymi
- Podczas pobierania próbek należy zawsze nosić rękawiczki, aby zapobiec zanieczyszczeniu próbek
- Próbki mogą być pobierane od żywych zwierząt przy okazji rutynowych procedur weterynaryjnych lub innych, lub od zwierząt padłych, przed wystaniem ich na sekcję.

Ogólna procedura pobierania próbek

Krew pełna: do 5 ml w plastikowych probówkach do pobierania krwi z EDTA (lub PAXgene). Odwrócić 5 razy, aby wymieszać.

LUB

Tkanka: do 1 cm³ w plastikowej próbce (takiej jak zakręcana próbka o pojemności 2 ml) lub w torebce. W przypadku żywych zwierząt, typy tkanek obejmują skórę, mięśnie lub pępowinę. Natychmiast zamrozić w temperaturze -20 lub -80 °C lub zakonserwować w etanolu (70-90%). UWAGA: Nie używać formaliny ani alkoholu metylowego.

Surowica/osocze: 1-10 ml w plastikowej próbce. Musi być odwirowana i oddzielona.

UWAGA: surowica lub osocze powinny być dostarczone tylko wtedy, gdy towarzyszy im próbka krwi lub tkanki.

Inne rodzaje próbek: W przypadku innych typów próbek, niewymienionych powyżej, należy skontaktować się z Koordynatorem Biobanku.

Jeśli szczególny typ próbki jest wymagany dla projektu, zatwierdzonego przez EAZA Biobank, zostanie on zaakceptowany przez EAZA Biobank.

Pośmiertne pobieranie próbek

W przypadku zwierząt padłych zdecydowanie **zaleca się pobranie próbki przed wystaniem zwłok** na badanie sekcyjne lub usunięciem jej w inny sposób.

Tkanka: Należy pobrać co najmniej 1 cm² skóry (np. margines ucha) lub 1 cm³ tkanki z języka (nie będzie to przeszkadzać w badaniu pośmiertnym, jeśli jest zaplanowane). W przypadku badań pośmiertnych przeprowadzanych na miejscu, akceptowane są wszelkie tkanki (mięśnie, wątroba, śledziona itp.) lub próbki krwi. W miarę możliwości akceptowana będzie większa objętość próbki.

UWAGA: W przypadku wysłania zwłok w celu wykonania sekcji, zachęca się również do uzgodnienia z instytucją wykonującą tę usługę, że próbki powinny być zachowane dla EAZA Biobank i mają być zwrócone do zoo.

Należy natychmiast zamrozić w temperaturze -20 lub -80°C, bądź zakonserwować w etanolu (70-90%).

Pobieranie próbek od grup zwierząt

W przypadku zwierząt utrzymywanych w sposób kolonijny lub grupowy, próbki są nadal cenne i zachęcamy do pobierania i przekazywania próbek od części grupy (przykład: dążenie do pobierania próbek od około 10% grupy). Priorytetowo należy traktować zwierzęta z indywidualnymi identyfikatorami i znane zwierzęta niespokrewnione).

UWAGA: W przypadku małych zwierząt można dostarczyć całe zwłoki.

Udostępnienie wyłącznie danych o próbkach

Jeśli instytucja woli udostępnić Biobankowi EAZA tylko dane o próbce, zamiast udostępniać fizycznie próbkę, prosimy o kontakt z Koordynatorem Biobanku i zapoznanie się z naszymi wytycznymi dotyczącymi udostępniania tylko danych.

Przechowywanie i wysyłka

Etykietowanie

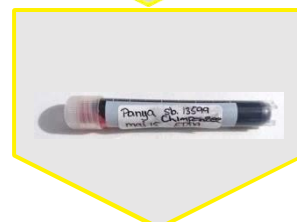
Proszę oznaczyć próbkę lub torebkę z próbką **identyfikatorem zwierzęcia** (GAN/ identyfikator lokalny), **gatunkiem, rodzajem tkanki i datą pobrania próbki**.

Przechowywanie

Próbki należy przechowywać w zamrażarce (-20 do -80°C) do czasu, gdy możliwa będzie ich wysyłka. Jeśli jest to preferowane, należy zbierać próbki przez pewien czas w celu wysyłki partii.

Pakowanie

1. **Opakowanie podstawowe:** probówka/ torebka
2. **Opakowanie wtórne:** plastikowy pojemnik/ torba z materiałem chłonnym (wystarczająca do wchłonięcia zawartości próbki)
3. **Opakowanie zewnętrzne:** pudełko kartonowe – z naklejonym rombem z logo "UN3373" (patrz po lewej) oraz tekst "**Biological substance Category B**" i "**refrigerate upon arrival**", na zewnątrz opakowania.

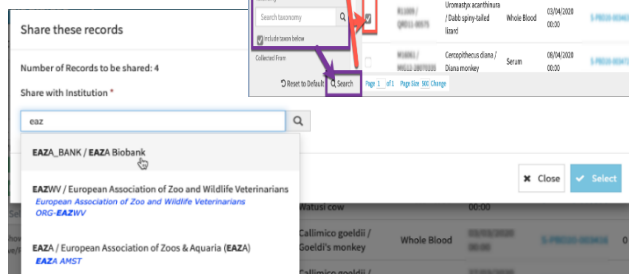
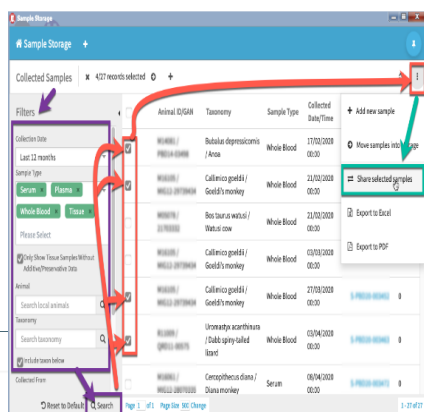
UWAGA: Do przesyłki należy dołączyć następujące elementy:

- Raport ZIMS osobnika, od którego pochodzą próbki lub listę próbek, EAZA Biobank MTA (jeśli nie został wysłany elektronicznie) oraz dane kontaktowe nadawcy.
- Opakowanie z lodem lub suchy lód do zamrożenia próbek. W przypadku próbek w etanolu lód nie jest potrzebny.
- **Prosimy o kontakt z Oddziałem Biobanku w celu skoordynowania wysyłki i uniknięcia przyjazdu w weekend.**

Przechowywanie próbek i udostępnianie danych w ZIMS

Możliwe jest udostępnianie danych próbek drogą elektroniczną za pośrednictwem modułu **ZIMS Sample Storage**.

Należy utworzyć rekord próbki w module ZIMS Sample Storage, wybrać rekordy do udostępnienia i udostępnić je instytucji "EAZA Biobank".

CITES

Niektóre próbki niektórych gatunków mogą wymagać zezwoleń CITES.

Ogólne zasady zgodnie z przepisami CITES:

W obrębie UE: nie ma potrzeby uzyskiwania zezwoleń CITES na eksport/import (mogą obowiązywać wyłączenia).

Poza UE: O zezwolenia eksportowe CITES należy ubiegać się w Ministerstwie Klimatu i Środowiska. **Pamiętaj, aby złożyć wniosek o zezwolenie przed wysyłką próbek.**

Zwolnienie z CITES: zwolnienie jest możliwe dla zarejestrowanej instytucji naukowej (artykuł VII, §6). Wszystkie cztery oddziały EAZA Biobank mają zwolnienie z CITES, Twoja instytucja może kwalifikować się do złożenia wniosku.

Adresy oddziałów Biobanku

Próbki należy wysłać do oddziału Biobanku właściwego dla danego kraju.
Przed wysłaniem próbek należy skontaktować się z oddziałem.

Edinburgh Hub

Państwa wysyłki: Wielka Brytania, Irlandia, Katar, UAE, Kuwejt

Do: EAZA Biobank Samples
c/o: RZSS WildGenes Biobank
Adres: Royal Zoological Society of Scotland (RZSS)
134 Corstorphine Road
Edinburgh EH126TS, UK
Email: biobank@rzss.org.uk

Berlin Hub

Państwa wysyłki: Niemcy, Austria, Chorwacja, Czechy, Węgry, Polska, Rosja, Słowacja, Słowenia, Szwajcaria, Ukraina

Leibniz Institute for Zoo
and Wildlife Research
IN THE FORSCHUNGSVERBUND BERLIN E.V.

Do: Dr. Jörns Fickel
Adres: Department of Evolutionary Genetics Leibniz
Institute for Zoo and Wildlife Research (IZW)
Alfred-Kowalke Strasse 17
10315 Berlin, Germany
E-mail: fickel@izw-berlin.de

Antwerp Hub

Państwa wysyłki: Belgia, Luksemburg, Holandia, Francja, Grecja, Izrael, Włochy, Turcja

Do: Dr. Philippe Helsen
Adres: Centre for Research and Conservation
Royal Zoological Society of Antwerp (KMDA)
Koningin Astridplein 20-26
2018 Antwerp, Belgium
E-mail: Philippe.Helsen@kmda.org

Copenhagen Hub

Państwa wysyłki: Dania, Estonia, Finlandia, Litwa, Łotwa, Norwegia, Szwecja, Portugalia, Hiszpania

Do: Dr. Christina Hvilsom
Adres: Copenhagen Zoo
Roskildevej 38
2000 Frederiksberg, Denmark
E-mail: ch@zoo.dk

Próbki mogą być przekazywane w darze lub w depozyt do Biobanku, prosimy o zapoznanie się z naszą Umową Transferu Materiału. Obowiązkiem instytucji przekazującej próbki w depozyt jest aktualizowanie w Biobanku danych kontaktowych.